

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. An peccata dubia sint necessariò subdenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

aliquando peccatum esse recidivum, esse ex consuetudine, &c. de quibus interrogati vera dicere omnino tene-
mur, ex Delugo *disp. 14. de penit. sect. 10.* ut etiam nos
dicemus *hoc eodem c. 10. §. 2. n. 38.* sed præcipue illud non
approbo ex alio capite, quia nimirum quando negative
se quis gerit, & nihil dicit de tempore commissi delicti,
(id quod fieri posse concedimus) certe commissum
suum præsens delictum confitetur, quia in ipsa Confes-
sione illud involvit: quare esto Confessarius apprehen-
dat illud esse peccatum alio tempore factum, non ta-
men id dicit penitens: sed Confessarius ipse per se sic
apprehendit: Ex alia parte, quia Confessarius, quando
absolvit, habet intentionem absolvendi illud peccatum,
quod potest, & à penitente dictum est, nos est peric-
ulum frustrandi Sacramentum, At verò quando positi-
vè quis dicit esse peccatum antiquum, cum sit recens:
non explicat, ne implicite quidem, suum præsens deli-
ctum, sed aliud antiquum, quod non fecit: id quod ef-
fet non fateri omnia sua peccata, quod est sacrilegium.

§. II. In confessione generali, an omnia mortalia alias
confessa aperire teneamur.

7. **N**on terrimur: atque adeo possumus omittere
aliqua peccata etiam mortalia, sed aliàs ritè ma-
nifestata, quæ est communis, & certa Theologorum
opinio. Ita Henríquez *lib. 2. de penit. cap. 12. §. in Glossa lit. D. & alij passim.* Quod si Confessarius decipiat putans
hunc penitentem ea sola habere peccata, quæ dicit, ipse
tamen penitens non mentitur, cum solum proponat
aliqua, aliqua non item, in quo nullum est mendacium.
Quid si penitens dixerit se velle generaliter confiteri, &
deinde non omnia proponat? Respondeo, nec tunc
mentiri, quia communis sensus est ipsis Confessariis
maximè notus, quod in Confessione generali non om-
nia aliàs ritè confessa aperiantur: imò etiam si mentire-
tur peccaret solum venialiter; esset enim in re levi, &
minimè ad confessionem necessaria.

Alia huc pertinentia vide infra, cum de Mendacio in
Confessione, libro hoc 2. cap. 10. §. 2.

§. III. An peccata dubia sint necessariò clavibus
subdenda.

8. **D**ubium aliud est positivum, aliud negativum.
Positivum est quando quis aliquas habet ratio-
nes, vel motiva probabilia ad credendum, v. g. se pecca-
tum aliquod commisisse, & habet alias rationes, seu
motiva probabilia ad credendum se illud non commi-
sisse. Hoc quod vocavimus dubium positivum; impro-
priè vocatur dubium: verè enim appellatur, & est iudi-
cium probabile. Negativum est, quando quis non
habet rationes, vel motiva, saltem probabilia ad cre-
dendum se peccasse; sed nec rationes similes habet, ad
credendum se non peccasse: sicuti non habet, quia ratio-
nes probabiles ad iudicandum arenæ maris grana paria
nec ad iudicandum esse imparia. Hoc enim verò propriè
vocatur dubium. His positis.

9. Certum in hac re nostra est primò eum, qui du-
bius est positivè de suo peccato: hoc est, habet rationes
probabiles, quòd non peccaverit mortaliter, & similes,
imò probabiliore rationes, quòd peccaverit; non teneri
ad illud confitendum. Ita Suarez *de penit. disp. 22. sect. 9. n. 6.* aliique. Ratio est, quia se conformat iudicio proba-
bili, quod satis est, ut in rebus moralibus, juxta rectam
rationem, quis prudenter agat, etiam relicto probabi-
liori iudicio: Ita Sanchez in *Decal. lib. 1. c. 9. n. 33.* Sylvius
in *addit. 3. p. 9. 6. art. 4. §. quaritur 3.* contra Fagundez præce-
pto *Ecol. 3. lib. 3. c. 4. n. 7.*

10. Certum est secundò: Qui probabiliter, imò cer-
to scit se mortaliter deliquisse, habet tamen rationes
probabiles, imò & probabiliore se illud non esse con-
fessum, & probabiles, item habet se confessum esse; nec
teneri ad illud confitendum. Ita idem, aliique: quiquid

in contrarium dicat Coninch *de pen. disp. 7. ad 1.*
apud Dianam *p. 3. tract. 4. ref. 1.* Ratio est evidens: imò
huc sequitur iudicium probabile.

11. Certum est tertio. Qui rationes probabiles
se non peccasse: vel scit quidem se peccasse: sed
probabilitate iam se esse confessum, si nullas
rationes credendi contrarium non teneri ad Con-
fessionem. Ratio est eadem dicta, imò, ut patet, manifestè.

In præcedentibus notant aliqui rectè, in mortali
debet de prædictis haberi actum contritionis, non
tem præfissile confessionem sacramentalem. Ratio
quia si coram Deo tunc Fidelis sit in mortali,
charitas erga se ipsum, ut ponatur in gratia, vel
de per Confessione, vel directè per actum Contritionis
12. Certum est quarto. Si contra, habet rationes
probabiles iudicandi se peccasse, sed nullam rationem
probabilem habeas iudicandi te esse confessum, vel
est dubitare negativè de Confessione) teneri te ad Con-
fessionem. Ita Delugo *de penit. disp. 16. sect. 2. n. 38.* Sanchez
est, quia tunc possit præcepti Confessionis esse obli-
te, constat enim de peccato, deque obligatione con-
di: de Confessione verò facta, non constat.

Si certus sis, te peccasse, sed dubius, an illud
tum fueris confessus, dicitur mox §. sequenti, quod
13. Difficultas igitur solum superest de dubio
gativo, & quæritur circa culpam mortalem. An
qui negativè dubitat se peccatum commisisse, vel
commisit fuisse mortale, teneatur ejusmodi peccatum
dubium confiteri. Dubito v. g. sed nullam habeo ratio-
nem probabilem me excusantem, an occiderim
nem, vel posito quod occiderim, dubito an comi-
advertentia occiderim, obstringitne tale homici-
in Confessione declarare?

14. Prior sententia negare posset, cui favet
quez *lib. 8. de Euch. cap. 45. num. 3. in Glossa lit. A.*
Palud. Anson. Taberni; & quidem validis ratio-
Præcipua illa est, quia in hoc casu, melior positi-
pro penitente: neque enim debet quis certo cer-
nari, aut cogi pati sententiam certam Confessionis
tumque onus subire, quantum est naturæ homini-
gili ipsa Confessio, pro delicto dubio.

Hanc sententiam novissime amplectitur Janu-
ref. 20. meritò addens, solum in articulo mortis
ex charitate sibi debita, in casu, quo post illud dubi-
vel non elicit contritionem, vel non simpliciter
eramentum. Intelligo (Sacramentum Confessionis
quo certiores sumus absolvi indirectè peccata obli-
bona fide confessa.

15. Posterior tamen sententia est communis
Theologos, qui obligant fideles ad Confessionem
lium peccatorum in prædicto dubio. Ita Suarez
disp. 22. sect. 9. n. 1. Sanchez *lib. 1. in Dec. cap. 10. ad 1.*
latè referentes. Ratio hujus sententiæ potius est cer-
seca, quàm intrinseca: nam Layman *lib. 1. tract. 1. c. 1.*
§. 4. n. 37. postquam priorem sententiam, ut sibi pro-
lem proposuisset; in fine addit se nihil hac de re
statuere Ioan. Præpositus *q. 5. de integritate Confes-*
dub. 3. n. 107. similiter docet priorem eandem senten-
esse speculativè probabilem, licet non sit in præ-
stere recedendum. Diana *p. 3. tract. 4. ref. 60.* vide etiam
tract. 3. ref. 5. postquam attulit ex citato Layman ratio-
pro sententia priori, concludit: *ideo in cogita, nam*
absolutè affirmativam (hoc est, posteriorem à nobis
do adductam) *sententiam teneo, Delugo de penit. disp.*
sect. 2. n. 67. ubi eruditè solvit omnes rationes, quæ
ciunt pro posteriore, quam, ut dictum est, Theologi
communiter sequuntur, tandem ab eadem communis
esse recedendum statuit, nixus eo fundamento: quia
mirum talis est usus, & praxis communis totius Ecclesie
cuius praxis cum initium non agnoscat, affirmat
test (ait) *ita Christum Dominum instituisse ut*
etiam peccata dubia Fideles confiteri teneantur.

16. In hac gravi difficultate, dico primo prioris
tentiam interdum ratione subiecti non solum proba-
biliter

7

A 4 cio